MÜTEFEKKİR
AKSARAY ÜNİVERSİTESİ İLAHİYAT FAKÜLTESİ DERGİSİ
AKSARAY UNIVERSITY JOURNAL of THE FACULTY of THEOLOGY
e-ISSN: 2148-8134 • cilt / volume: 13 • sayı / issue: 25 • Haziran / June 2026 • 346-366

Trump Yönetiminin İslamofobik Eylemleri Üzerine Göstergebilimsel Bir Çözümleme

Efe Numan CAN
Arş. Gör. Dr., Aksaray Üniversitesi, İletişim Fakültesi, Aksaray/Türkiye, efenumancan@aksaray.edu.tr, https://orcid.org/0000-0002-4788-6553, doi: https://doi.org/10.30523/mutefekkir.1940579.

Araştırma Makalesi

Süreç
Geliş Tarihi: 30.04.2026
Kabul Tarihi: 08.06.2026
Yayın Tarihi: 16.06.2026

Hakem Değerlendirmesi:
Bu makale, en az iki dış hakem/çift taraflı kör hakem tarafından incelenmiştir.
Benzerlik taraması:
Bu makale iThenticate ile taranmış ve intihal içermediği teyit edilmiştir.
Etik Beyan:
Bu çalışmanın hazırlanma sürecinde bilimsel ve etik ilkelere uyulmuştur.
Tarafsızlık:
Yazar, makale değerlendirme ve yayın sürecinin hiçbir aşamasına müdahil olmamış, hakemleme süreci bilimsel tarafsızlık ilkelerine sadık kalınarak tamamlanmıştır.
Finansman:
Yazar, bu araştırmayı desteklemek için herhangi bir dış fon almadığını kabul eder.
Çıkar Çatışması:
Yazar, çıkar çatışması olmadığını beyan eder.
Yazar Katkı Oranı:
Çalışma tek yazar tarafından yürütülmüştür.
Yapay Zekâ Beyanı:
Bu çalışmanın hazırlanmasında yapay zekâ araçları kullanılmamıştır.

Öz

İslamofobi 21. yüzyılın en önemli sorunlarından biri olarak öne çıkmaktadır. İslam ve Müslüman karşıtlığının medya üzerinden sistematik hale getirilmesi yaygınlaşmaktadır. Bu çalışma, Amerika Birleşik Devletleri'nin 47. Başkanı Donald Trump'ın ikinci döneminde (2025–2026) Beyaz Saray ve kabine çevresinde üretilen üç sembolik eylemi Roland Barthes'ın göstergebilim modeli aracılığıyla çözümlemektedir. Araştırmanın odağında (i) Oval Ofis'te evanjelik din adamlarının başkanın üzerine ellerini koyarak dua etmesi (6 Mart 2026), (ii) Savunma Bakanı Pete Hegseth'in kolundaki "Deus Vult" dövmesi, göğsündeki Jerusalem Cross ve kolundaki Arapça "kafir" dövmesi, (iii) Dışişleri Bakanı Marco Rubio'nun 5 Mart 2025'te Kül Çarşambası'nda alnında haç işaretiyle Gazze üzerine canlı yayında konuşması yer almaktadır. Barthes'ın düz anlam, yan anlam ve mit kavramları birer analitik aşama olarak iç içe uygulanmıştır. Bulgular, bedensel ve görsel göstergelerin siyasal söylemle eklemlendiğinde İslamofobi'yi açık bir nefret söylemi biçiminden çıkararak "meşrulaştırılmış kutsal" mitsel bir çerçeveye yerleştirdiğini göstermektedir. Bu durum, Müslümanı "mutlak öteki" olarak kuran, medeniyetsel karşıtlığı yeniden üreten ve askerî şiddeti tanrısal iradeye atıfla doğallaştıran bir mit inşa etmektedir.

Anahtar Kelimeler: İslamofobi, Roland Barthes, Göstergebilim, Trump Yönetimi, Hristiyan Milliyetçiliği.

Atıf
Can, Efe Numan. "Trump Yönetiminin İslamofobik Eylemleri Üzerine Göstergebilimsel Bir Çözümleme". *mütefekkir 13*/25 (2026), 346-366 https://doi.org/10.30523/mutefekkir.1940579.

Bu eser Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International lisansı altında lisanslanmıştır.

A Semiotic Analysis of the Trump Administration's Islamophobic Actions

Efe Numan CAN
Research Assistant, Ph.D., Aksaray University, Faculty of Communication, Aksaray/Türkiye, efenumancan@aksaray.edu.tr, https://orcid.org/0000-0002-4788-6553,
doi: https://doi.org/10.30523/mutefekkir.1940579.

Research Article

History
Received: 30.04.2026
Accepted: 08.06.2026
Published: 16.06.2026

Referee Assessment:
This article has been reviewed by at least two external reviewers/double-blind reviewers.
Plagiarism:
This article has been scanned with iThenticate and verified to be free of plagiarism.
Ethical Statement:
This study was prepared in accordance with scientific and ethical principles.
Impartiality:
The author has not been involved in any stage of the article evaluation and publication process; the peer review process has been completed in accordance with the principles of scientific impartiality.
Funding:
The author acknowledges that they received no external funding in support of this research.
Competing Interests:
The author declares that have no competing interests.
Author Contribution Ratio:
The study was conducted by a single author.
Artificial Intelligence Statement:
Artificial intelligence tools were not used in the preparation of this study.

Abstract

Islamophobia has emerged as one of the most significant issues of the 21st century. The systematic promotion of anti-Islam and anti-Muslim sentiment through the media is becoming increasingly widespread. This study analyzes three symbolic acts produced within the White House and the cabinet during the second term (2025–2026) of Donald Trump, the 47th President of the United States, through Roland Barthes's semiotic model. The research focuses on (i) evangelical clergymen laying their hands on the president and praying in the Oval Office (March 6, 2026), (ii) Defense Secretary Pete Hegseth's "Deus Vult" tattoo on his arm, the Jerusalem Cross on his chest, and the Arabic word "kafir" tattoo on his arm, and (iii) Secretary of State Marco Rubio's live televised address on Ash Wednesday, March 5, 2025, in which he spoke about Gaza while making the sign of the cross on his forehead. Barthes' concepts of denotation, connotation, and myth are applied as interlocking analytical layers. The findings demonstrate that when bodily and visual signs are articulated with political discourse, they extract Islamophobia from the form of explicit hate speech and situate it within a "legitimized sacred" mythical framework. This constructs a myth that establishes the Muslim as the "absolute other," reproduces civilizational opposition, and naturalizes military violence by invoking divine will.

Keywords: Islamophobia, Roland Barthes, Semiotics, the Trump Administration, Christian Nationalism.

Cite as
Can, Efe Numan. "Trump Yönetiminin İslamofobik Eylemleri Üzerine Göstergebilimsel Bir Çözümleme". m*ütefekkir 13*/25 (2026), 346-366 https://doi.org/10.30523/mutefekkir.1940579.

Giriş

Siyasal iletişim tarihinde iktidarların kendilerini temsil etme biçimi yalnızca sözel düzeyde değil, eşzamanlı olarak görsel ve bedensel göstergeler üzerinden kurulmuştur. Modern medya ortamında bu temsil, anlık imgelerle dolaşıma giren ve kitlelerin bilinçaltına yerleşen bir dil inşa etmektedir.[1] 21. yüzyılın ilk çeyreği, dini simgeciliğin siyasetin doğrudan bir aracına dönüştüğü süreç olarak okunabilir. Soğuk Savaş'ın bitiminden itibaren Samuel P. Huntington'ın (1996) ileri sürdüğü "Medeniyetler Çatışması" tezi, ideolojik kutuplaşmanın yerini kültürel ve dinî kutuplaşmanın aldığı bir dünyanın meşrulaştırıcı söylemi olmuştur.[2] Soğuk Savaş'ın sona ermesi ile birlikte Avrupa ülkelerinde Müslümanlara karşı ortaya çıkan yeni bir tehdit tanımlaması işlevi de üstlenmiştir.[3] 11 Eylül 2001 saldırılarının ardından bu söylem, Batı dünyasında Müslüman kimliğini terörizmle eşleştiren sistematik bir söylemsel araca dönüşmüş ve akademik yazında İslamofobi olarak kavramsallaştırılmıştır.[4]

Yaygın yaklaşımların aksine, günümüzde İslamofobi artık yalnızca açık nefret söylemi ya da ayrımcı politika metinleri üzerinden anlaşılmamalıdır. Bayraklı ve Hafez'in editörlüğünü yaptığı Avrupa İslamofobi Raporu'nda da vurgulandığı üzere, 21. yüzyıl İslamofobisi "kurumsallaşmış, normalleşmiş ve sembolik düzeyde yeniden üretilen" bir karakter taşımaktadır.[5] Benzer şekilde Kumar, İslamofobinin emperyalist politikalarla eklemlendiğini ve özellikle askeri müdahalelerin meşruiyet kazandırılmasında sembolik bir araca dönüştüğünü öne sürmektedir.[6] Mamdani'nin "iyi Müslüman / kötü Müslüman" dikotomisi[7] ve Said'in "Oryantalizm" kavramı, batılı bakışın Müslümanı kategorik bir öteki olarak nasıl inşa ettiğini ortaya koymuştur.

Günümüz Batı toplumlarının İslam'a ve Müslümanlara karşı besledikleri korku duygusunun, İslamofobik davranış biçimlerinin ve nefret söylemlerinin altında, tarihsel süreçten kaynaklanan siyasi ve dini gerekçelerin yanı sıra yabancı düşmanlığı da bulunmaktadır.[8] İslamofobi, son yirmi yıl içerisinde, Müslüman toplulukları negatif yönde etkileyen, Müslüman karşıtı önyargı ve ayrımcı uygulamaların yükselişe geçtiği çağdaş Batı toplumlarında ciddi bir sosyal sorun olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu zaman diliminde medya, İslamofobik söylemlerin sıradanlaştırılması ve yaygınlaştırılmasında etkin rol üstlenen kilit bir kurum olmuştur.[9] Lean de İslamofobinin yalnızca kendiliğinden oluşan bir önyargı değil, düşünce ve medya kuruluşları, yayıncılar ve politik aktörlerden oluşan bir "İslamofobi endüstrisi" tarafından planlı biçimde üretildiğie dikkat çekmiştir.[10]

Çalışmanın konusu, Donald J. Trump'ın ikinci başkanlık döneminde (2025–2026) Beyaz Saray ve kabine düzeyinde üretilen sembolik eylemlerin İslamofobi ile örüntüleşmesidir. Bu sembolik eylemler sadece rastlantısal değil; sistematik, birbirini tamamlayan ve yüksek sembolik yoğunluğa sahip performanslar bütünüdür. Trump yönetiminin ilk yılında kayda geçen üç olgu örnek vaka olarak seçilmiştir. Bu olgulardan ilki, 6 Mart 2026'da Oval Ofis'te gerçekleşen ve Başkanlık Makamı İnanç Ofisi

---

1 Stuart Hall, The Open University (ed.), *Representation: Cultural Representations and Signifying Practices* (Los Angeles: SAGE, 1997).

2 Samuel P. Huntington, *Medeniyetler Çatışması ve Dünya Düzeninin Yeniden Kurulması*, çev. Elif Berktaş (Panama Yayıncılık, 2025).

3 Murat Aktaş, "Avrupa'da yükselen İslamofobi ve medeniyetler çatışması tezi", *Ankara Avrupa Calismalari Dergisi* 13/1 (2014), 31.

4 Edward W. Said, *Şarkiyatçılık*, çev. Berna Ülner (Metis Yayınları, 2003); Kadir Canatan, "İslamofobi ve anti-İslamizm: Kavramsal ve tarihsel yaklaşım", *Batı Dünyasında İslamofobi ve Anti-İslamizm*, ed. Kadir Canatan - Özcan Hıdır (Eskiyeni Yayınları, 2007), 26; Runnymede Trust, *Islamophobia: A challenge for us all* (Commission on British Muslims and Islamophobia, 1997), 1.

5 Farid Hafez - Enes Bayraklı, *European Islamophobia Report 2018 | #EIR2018* (27 Eylül 2019).

6 Deepa Kumar, *Islamophobia and the Politics of Empire* (Chicago: Haymarket Books, 2012).

7 Mahmood Mamdani, *Good Muslim, Bad Muslim: America, the Cold War, and the Roots of Terror* (Erscheinungsort nicht ermittelbar: Harmony, 2004).

8 Selim Özarslan, "Avrupa'da İslamofobi'nin Tarihi Kökleri ve Güncel Nedenleri", *Akif* 53/1 (30 Haziran 2023), 64.

9 Halide Tonga, "Nefret Söylemi ve İslamofobi: Fransa Basını Örneği", *Stratejik ve Sosyal Araştırmalar Dergisi* 7/2 (31 Temmuz 2023), 264.

10 Nathan Lean - John L. Esposito, *The Islamophobia Industry: How the Right Manufactures Fear of Muslims* (London: Pluto Press, 2012).

başkanı Paula White-Cain tarafından örgütlenen evanjelik liderlerin Trump'ın üzerine ellerini koyarak dua ettikleri törendir. Tören, ABD'nin İran'a yönelik askerî harekâtının ikinci haftasına denk gelmiştir.[11] İkinci olgu, Savunma Bakanı Pete Hegseth'in göğsünde "Jerusalem Cross", sol pazusunda "Deus Vult" ve kolunda Arapça "kafir" dövmelerinin bulunması ve bu sembolizmin Hegseth'in kendi ifadelerinde İslam'ı "Batı'nın doğal, tarihsel düşmanı" olarak konumlandıran söylemlerle eşleşmesidir.[12]. Üçüncü olgu ise Dışişleri Bakanı Marco Rubio'nun 5 Mart 2025'te Kül Çarşambası'nda alnında kül haçı ile Fox News'ta Gazze'ye ilişkin "cehennem azabı" tehdidi içeren açıklamalar yapmasıdır (Premier Christian News, 2025; Middle East Eye, 2025)

1.İslamofobi

İslamofobi kavramı, "İslâm" kelimesine "phobia" teriminin eklenmesiyle türetilmiş bir yapıdır. Etimolojik açıdan "phobia" sözcüğü, Yunan mitolojisinde korku ve dehşet tanrısı olarak yer alan "phobos" kavramına dayanmaktadır. Korku olgusunu genel anlamda karşılayan bu terim, birleştiği kavramlara da korku anlamı yüklemektedir. Fobi veya fobia, normal koşullarda korku tetiklemeyecek belirli bir durum ya da nesneye karşı gelişen, olağan dışı bir korku hali olarak tanımlanmaktadır.[13] Fobi, klinik müdahale gereksinimi olan bir hastalık kategorisi olarak kabul edilmektedir. Dolayısıyla "İslamofobi" de düzeltilmesi gereken patolojik bir durum olarak tanımlanabilir.[14]

İslamofobi kavramının ilk kullanımı, Fransız ressam Etienne Dinet'nin 1918 yılında yayımlanan eserine dayanmaktadır. Ancak kavramın günümüzdeki anlamsal çerçevesiyle kullanılması çok daha yakın bir tarihe tekabül etmektedir.[15] Runnymede Trust'ın Gordon Conway başkanlığında hazırlattığı ve 1997 yılında yayımlanan "Islamophobia: A Challenge For Us All" (İslamofobi: Hepimiz İçin Bir Tehdit) adlı rapora göre, İslamofobi terimi ilk defa 1991 yılında ABD'de süreli olarak çıkan bir yayında yer almıştır. Terimin Oxford Sözlüğü'ne girişi 1997 yılında gerçekleşmiştir. Söz konusu raporda İslamofobi, kavramsal düzlemde zenofobiye yakın bir anlam alanına sahip olarak değerlendirilmekte ve genel hatlarıyla Müslümanlara karşı antipatik tutum, korku hissi ya da nefret duygusu çerçevesinde ele alınmaktadır. Rapora göre İslamofobi, rasyonel bir temelden yoksun, yapay bir düşmanlık biçimidir ve Müslümanlara yönelik ayrımcı ve ötekileştirici unsurlar içeren bir nefret söylemi olarak karakterize edilmektedir.[16] Ulusal ve uluslararası düzlemde yankı uyandıran bu rapor, İslamofobi kavramının geniş çapta kullanımına zemin hazırlamıştır. Rapor, Müslümanların sadece dinsel nedenlerle değil, sosyal ve ekonomik bağlamlarda da karşılaştıkları ayrımcılık pratiklerini ele almıştır.[17] İslamofobi, özünde Edward Said'in yeniden kavramsallaştırdığı 'Oryantalizm' kavramının çağdaş bir versiyonu olarak değerlendirilebilir. Said, 1970'lerin sonlarında gerçekleştirdiği çalışmasında, Batı'nın İslam'a ilişkin olumsuz, stereotipik ve rasyonel temelden ziyade duygusal tepkilere dayanan ön yargılarını oryantalizm kavramsallaştırması çerçevesinde ortaya koymuştur. 1990'lı yıllara gelindiğinde ise oryantalizm kavramı yerini İslamofobi kavramına bırakmıştır.[18]

İslamofobi; "Müslüman karşıtı ırkçılık", "İslam ve Müslüman korkusu", "Müslümanlara yönelik güvensizlik", göçmen Müslümanlara karşı ayrımcılık, "İslamiyet'e ve onun toplumsal yaşamdaki görünümlerine duyulan nefret", "İslam'a ve Müslümanlara karşı düşmanlık besleme", "yabancı din ve

---

11 Asiye Latife Yılmaz, "Christian Pastors Pray for Trump in Oval Office amid US-Israel Offensive on Iran", *Anadolu Ajansı* (AA) (06 Mart 2026); Mark Wingfield, "Evangelical Leaders Return to Oval Office to Pray over Trump", *Baptist News Global* (blog), 06 Mart 2026.

12 Marina Dunbar, "Pete Hegseth's Arabic Tattoo Stirs Controversy: 'Clear Symbol of Islamophobia'", *The Guardian* (27 Mart 2025), blm. US news; Pete Hegseth, *American Crusade: Our Fight to Stay Free* (New York: Center Street, 2020); Zachary B. Wolf, "Analysis: Pete Hegseth wanted an 'American Crusade.' Now he's leading a war in the Middle East | CNN Politics", *CNN* (13 Mart 2026).

13 Orhan Öztürk, *Ruh Sağlığı ve Bozuklukları* (Ankara: Kişisel Yayınlar, 1992), 241.

14 Murat Aktaş, "Avrupa'da yükselen İslamofobi ve medeniyetler çatışması tezi", *Ankara Avrupa Çalışmaları Dergisi* 13/1 (2014), 36.

15 Todd H. Green, *The Fear of Islam, Second Edition: An Introduction to Islamophobia in the West* (Minneapolis, Minnesota: Fortress Press, 2019), 9.

16 Aktaran Bilal Karabulut, "İslamofobi, zenofobi ve ırkçılığın insan hakları bağlamında karşılaştırmalı bir analizi", *Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi* 44 (15 Aralık 2022), 126.

17 Merve Erişkin, "Avrupa'da İslamofobi: Almanya Örneği", *Uluslararası İlişkiler Çalışmaları Dergisi* 3/1 (27 Haziran 2023), 2.

18 Said, *Şarkiyatçılık*; Karabulut, "İslamofobi, zenofobi ve ırkçılığın insan hakları bağlamında karşılaştırmalı bir analizi", 126.

kültürlere yönelik irrasyonel korku" ya da "İslam'a dair olumsuz kalıp yargılar" şeklinde farklı biçimlerde kavramsallaştırılabilir. Bu tanımlar, İslamofobinin çok boyutlu ve kompleks bir fenomen olduğunu ortaya koymaktadır.[19]

İslamofobinin nedenleri, tarihsel ve ideolojik faktörlerden bağımsız olarak ele alınamaz. Yirminci yüzyılın ikinci yarısında Müslümanların Batı'ya yönelik göç hareketleri, bazı ırkçı Batılı çevrelerde İslamofobinin ilk kıvılcımını ateşlemiştir. Ardından, sosyal ve ekonomik geleceğe ilişkin kaygılar taşıyan bazı Batılı gruplar, farklı inanç, yaşam tarzı ve kültürel arka plana sahip Müslümanları ve göçmenleri yabancı olarak algılayarak ötekileştirmiştir. 11 Eylül 2001 New York ikiz kule saldırılarıyla birlikte bu ötekileştirme süreci doruk noktasına ulaşmış ve İslam ile Müslümanlara yönelik nefret ve düşmanlığa dönüşmüştür.[20] Hafez son yirmi yılda gerçekleştirilen çok sayıda anket ve araştırmanın, İslam ve Müslümanlık kavramlarıyla ve özellikle kadınlar bağlamında baskı, savaş, şiddet ve terör gibi olumsuz çağrışımlarla ilişkilendirildiğini, bu durumun Müslüman karşıtı söylemin hegemonik bir nitelik taşımamakla birlikte oldukça etkili ve yaygın bir güce sahip olduğunu vurgulamaktadır.[21]

2. İslamofobi Üzerine Yapılmış Çalışmalar

İslamofobi ile ilgili literatürde yapılan bazı çalışmalar ve temel bulguları şunlardır: Aktaş'ın "Avrupa'da Yükselen İslamofobi ve Medeniyetler Çatışması Tezi" başlıklı çalışmasına göre İslamofobi Batı'da Huntington'ın "Medeniyetler Çatışması" tezi gibi çalışmalar etrafında şekillendiği ve bu çalışmaların Hristiyan -Müslüman kamplaşmasını tetiklediğini vurgulamaktadır.[22] Öcal'ın "Almanya'da Çevrimiçi Karikatürlerde İslamofobi'nin Sunumu" başlıklı çalışmasında ise medyanın İslamofobinin yaygınlaşmasında önemli bir rol oynadığını ve Batı'da tarihsel kökleri Orta Çağ'a uzanan İslam karşıtlığının günümüzde kitle iletişim araçları ve dijital platformlar aracılığıyla yeniden üretildiğini ortaya koymaktadır. Bu kapsamda, Götz Wiedenroth'un 2019–2024 yılları arasında yayımladığı 1396 karikatür incelenmiş, bunların 65'inde İslamofobik unsurlar tespit edilmiştir. Buna göre İslam, karikatürlerde terörle ilişkilendirilen ve antidemokratik bir din olarak sunulmaktadır. Müslümanlar; ilkel, saldırgan, radikal ve tehdit unsuru olarak betimlenmektedir. İslam ve Müslümanların Batı'ya uyum sağlayamadığı yönünde bir temsil oluşturulmaktadır.[23] Erişkin'in "*Avrupa'da İslamofobi: Almanya Örneği"* çalışmasında ise Avrupa'da "düşman üretme" anlayışının süreklilik gösterdiği, Osmanlı döneminin, İslam korkusunun zirveye ulaştığı önemli bir evre olarak öne çıkmaktığı, II. Dünya Savaşı sonrası Müslüman göçünün, İslamofobinin yeniden güçlenmesine katkı sağladığı, Müslümanların, ekonomik ve toplumsal sorunların nedeni olarak gösterildiği, 11 Eylül gibi olayların, "Müslüman = terörist" algısını pekiştirdiği, PEGIDA gibi hareketlerin, Avrupa'daki örgütlü İslam karşıtlığının örneklerinden biri olduğu ve İslamofobinin tamamen ortadan kaldırılması zor görülmekle birlikte, onu besleyen koşulların önlenmesiyle mücadele edilebileceği ifade edilmektedir.[24] Bayraklı'nın "İslamofobi: Bir Kavramın Soy Kütüğü" çalışmasında ise son dönem akademik çalışmaların İslamofobiyi "Müslüman karşıtı kültürel ırkçılık" olarak tanımladığını vurgulamakta; kavramın yalnızca Batı'ya özgü olmadığını, sömürgecilik ve gönüllü Batılılaşma süreçleriyle Müslüman toplumlara da sızdığını göstermekte; ayrıca antisemitizmle tarihsel ve yapısal benzerliklerini irdelemekte ve Soğuk Savaş sonrasında küresel bir ideolojiye dönüştüğünü istatistiksel verilerle somutlaştırmaktadır.[25] Kunst ve arkadaşları tarafından yapılan "Perceived islamophobia: Scale development and validation" başlıklı çalışmalarında ayrımcılık karşıtı yasal düzenlemelerin Müslüman azınlıkları İslamofobi kaynaklı damgalanmanın psikolojik olumsuz etkilerinden korumaya tek başına

19 Rabia Seyda Erdem, "İslamofobi Zihniyetinin Anatomisi", *SocioReligio Journal of Sociology of Religion* 1/1 (30 Haziran 2025), 26.
20 Özarslan, "Avrupa'da İslamofobi'nin Tarihi Kökleri ve Güncel Nedenleri", 72.
21 Farid Hafez, "İslamofobi Konusunda Bazı Uluslararası Kuruluşlar Hâlâ Sorunun Boyutunu Kavrayamadı", *TRT Akademi* 7/15 (31 Mayıs 2022), 758-759.
22 Aktaş, "Avrupa'da yükselen İslamofobi ve medeniyetler çatışması tezi".
23 Mustafa Öcal, "Almanya'da çevrimiçi yayınlanmış karikatürlerde İslamofobi'nin sunumu", *Kayseri Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi* 7/2 (31 Aralık 2025), 313-341.
24 Erişkin, "Avrupa'da İslamofobi".
25 Enes Bayraklı, "İslamofobi: Bir Kavramın Soy Kütüğü", *Journal of Media and Religion Studies* 8/1 (30 Haziran 2025), 1-31.

yetmediğine dikkat çekmektedir.[26] Çeçen'in "İslamofobi Bağlamında Kodlanmış ve Açık Ayrımcı Dile Bakmak: İslamofobik Nefret Söylemi Açısından Bir Kategorizasyon Çabası" başlıklı çalışmasında ise Web of Science'daki 200 çalışmayı inceleyerek İslamofobik söylemi; kültürel, dini, güvenlik, ekonomik, hukuki, demografik ve liberal sisteme eleştiri olarak 7 ayrı boyutta sınıflandırmış, kodlanmış ve açık ayrımcı dile dikkat çekmiştir. Çalışmada internetin denetlenmesi güç yapısının nefret söylemini nasıl körüklediğini ortaya koyulmaktır. Buna göre aynı İslamofobik söylem hem "Müslüman sığınmacıdan barbarca saldırı" gibi örtük kodlanmış bir dille hem de "tüm Müslümanlar teröristtir" gibi açık ayrımcı bir dille ifade edilebilmekte; internet bu iki düzey arasındaki geçişi kolaylaştırmaktadır.[27] Kılıç ve Acar tarafından gerçekleştirilen "Müslüman Toplumlarda İslamofobi'nin Algılanışı ve Medyanın Etkisi Üzerine Bir Saha Araştırması" isimli çalışmalarında 435 üniversite öğrencisi üzerinde yaptıkları ölçümlerde, İslamofobi algısının gayrimüslimlerin korkularından ve medyanın manipülatif dilinden beslendiğini, katılımcıların çoğunun medyada bu eylemlere maruz kaldığını bulgulamışlardır.[28] Gelici "'Algılanan İslamofobi' Ölçeğinin Norveç'te Yaşayan Cami ve Dini Dernek Üyeleri Üzerinde Uygulanması" başlıklı çalışmasında Oslo'daki Müslümanlarda orta düzeyde bir İslamofobi algısı tespit etmiş; katılımcıların en yüksek düzeyde medyanın etkisini vurguladığını, bilhassa kadınlarda "İslamlaşma korkusuna" maruz kalma hissinin yüksek olduğunu saptamıştır.[29] Gökdemir ve Davulcu tarafından gerçekleştirilen "İslamofobi ve Medya: Alman Medyasında Doğu/Müslüman-Batı/Hristiyan Kaynaklı Şiddet Eylemlerinin Temsili" başlıklı çalışmalarında Alman medyasının şiddet eylemlerini faillerin kimliğine göre nasıl farklı çerçevelediğini ortaya koymaktadır. Müslüman/Doğulu failler söz konusu olduğunda haberler faillerin dini kimliğini ve mülteci geçmişini öne çıkarmakta, olayı genel bir İslam tehdidinin parçası olarak sunmaktadır. Buna karşılık Batılı/Hristiyan failler söz konusu olduğunda haberler ırkçı veya aşırı sağcı motivasyonu vurgulamakla birlikte failleri akıl hastası, suç geçmişi bulunmayan ya da sonradan radikalleşmiş bireyler olarak tanımlamakta ve eylemi toplumsal bir örüntünün değil marjinal bir sapmanın ürünü olarak çerçevelemektedir. Sonuç olarak çalışma, Alman ana akım medyasının şiddet haberlerinde İslamofobik bir söylem yapısını yeniden ürettiğini ve farklı kimlik gruplarına sistematik biçimde eşitsiz bir temsil uyguladığını göstermektedir.[30] Uzun'un "İslamofobi Söylemlerinin Yayılmasında Medyanın Rolü: Bibliyometrik Bir Analiz" başlıklı çalışmasında ise Web of Science veri tabanındaki 465 makale bibliyometrik olarak incelemiş; bu alanda en çok çalışmanın iletişim bilimlerinde yapıldığı ve medyanın Müslümanları kalıp yargılarla etiketlemede en başat aktör olduğunu ortaya koyulmuştur.[31]

Yukarıda bahsedilen ve çoğaltılabilecek çalışmalar da göstermektedir ki medya İslamofobi'nin yayılmasında önemli aktörlerden biridir.

3.Yöntem

Bu çalışmada nitel araştırma yöntemi tercih edilmiştir. Bu bağlamda araştırma deseni olarak nitel araştırma paradigması içinde konumlanan çoklu vaka deseni belirlenmiştir.[32] Araştırma deseninin temel gerekçesi, aynı kavramsal olgunun (Trump yönetiminde sembolik İslamofobi) farklı bağlamlarda nasıl somutlaştığını ortaya koymaktır. Çoklu vaka deseni, Yin'in[33] önerdiği biçimiyle, aynı olgunun farklı bağlamsal düzlemlerde nasıl tezahür ettiğini karşılaştırmalı olarak görünür kılmaya elverişlidir.

---

26 Jonas R. Kunst vd., "Perceived islamophobia: Scale development and validation", *International Journal of Intercultural Relations* 37/2 (01 Mart 2013), 225-237.

27 Ahmet Faruk Çeçen, "İslamofobi Bağlamında Kodlanmış ve Açık Ayrımcı Dile Bakmak: İslamofobik Nefret Söylemi Açısından Bir Kategorizasyon Çabası", *TRT Akademi* 7/15 (31 Mayıs 2022), 408-433.

28 Ünal Kılıç - Nihal Acar, "Müslüman Toplumlarda İslamofobi'nin Algılanışı ve Medyanın Etkisi Üzerine Bir Saha Araştırması", *Türkiye İlahiyat Araştırmaları Dergisi* 6/2 (31 Aralık 2022), 794-826.

29 Musa Gelici, "'Algılanan İslamofobi' Ölçeğinin Norveç'te Yaşayan Cami ve Dini Dernek Üyeleri Üzerinde Uygulanması", *Oksident* 7/1 (30 Haziran 2025), 1-21.

30 Ayça Gökdemir - Ebru Davulcu, "İslamofobi ve Medya: Alman Medyasında Doğu/Müslüman-Batı/Hristiyan Kaynaklı Şiddet Eylemlerinin Temsili", *Journal of Media and Religion Studies* 6/1 (22 Haziran 2023), 73-102.

31 Bünyamin Uzun, "İslamofobi Söylemlerinin Yayılmasında Medyanın Rolü: Bibliyometrik Bir Analiz", *Abant Sosyal Bilimler Dergisi* 24/2 (31 Temmuz 2024), 718-733.

32 Robert K. Yin, *Case Study Research and Applications: Design and Methods* (SAGE Publications, 2017).

33 Yin, *Case Study Research and Applications*.

Desenin tercih edilmesinin gerekçesi birbirinden bağımsız üç vakanın aynı mitsel anlatıyı farklı kanallardan ürettiğinin gösterilmesi, olgunun tesadüfî değil yapısal olduğunu gösterebilmektir.

Seçilen üç vaka, amaçlı örnekleme yöntemi çerçevesinde şu temel ölçütler esas alınarak belirlenmiştir. (i) Aktör: Vakanın faili, ABD federal yürütme organının üst kademelerindendir (başkan, savunma bakanı, dışişleri bakanı); böylece devletin sembolik gücünün üç stratejik köşesi olan başkanlık, güvenlik ve diplomasi örneklemde temsil edilmektedir. (ii) Bedensel/görsel sembolik yoğunluk: Eylem, yalnızca sözel bir söylem olmanın ötesinde, görsel, bedensel ya da ritüel düzeyde okunabilen bir gösterge taşımaktadır; çünkü Barthesçı modelin analitik gücü bedensel-imgesel düzeyde en yüksek seviyeye ulaşmaktadır. (iii) Zamansal eşzamanlılık: Eylem, İslam çoğunluklu bir coğrafyaya yönelik aktif bir askerî, diplomatik ya da retorik müdahale dönemiyle çakışmalı; böylece sembolik göstergenin politik bağlamla eklemlenişi izlenebilir kılınmalıdır. (iv) Kamusal dolaşım gücü: Eylem, geleneksel ve dijital medyada yüksek görünürlük kazanmış, ulusal ve uluslararası ölçekte tartışmaya konu olmuş durumdadır.

Bu ölçütlere göre incelenen dönemde alternatif olarak değerlendirilen başka örnekler de mevcuttur: Trump'ın İncil üzerine yemin sahneleri, Ulusal Dua Kahvaltısı konuşmaları, basın sözcüsünün brifinglerindeki dinî referanslar ve bazı Kongre konuşmalarında öne çıkan haç sembolizmi belirli ölçütleri karşılamakla birlikte, ikinci ölçüt (görsel-bedensel sembolik yoğunluk) açısından seçilen üç vaka kadar yoğunlaşmış göstergeler sunmamaktadır. Bu nedenle, Oval Ofis'teki eller koyma ritüeli, Hegseth'in bedeninde toplanan haçlı-imge kümesi ve Rubio'nun kül haçı sahnesi, ölçüt matrisinde en yüksek temsil gücüne sahip vakalar olarak amaçlı örnekleme dâhil edilmiştir. Üç vakanın bir arada okunması, sembolik İslamofobinin başkanlık (kutsanma), güvenlik (haçlı asker) ve diplomasi (dindar diplomat) eksenlerinde aynı mitsel çerçeve içinde nasıl üretildiğini görünür kılmaktadır. Vakalar, Barthes'ın göstergebilim tekniği ile düz anlam, yan anlam ve mit aşamalarında ardışık olarak çözümlenmiştir.

Barthes, Louis Hjelmslev'in (1961) dilbilim modelinden hareketle anlamın en az iki katmanda işlediğini ileri sürer. Birinci katman, düz anlamdır. Düz anlam, bir göstergenin betimsel, tarafsız, "gerçeklik-aktarımsal" düzeyidir; göstergenin neye gönderme yaptığını söyler. Barthes, düz anlamın tam olarak masum olmadığını da vurgular. "Le message photographique" (1961) başlıklı çalışmasında fotoğrafın düz anlamlı katmanının "kodsuz" göründüğünü ama asla koddan bütünüyle arınmış olmadığını belirtir. Kadrajlama, açı, ışıklandırma, fotoğrafı çekenin seçimi tüm bunlar düz anlam katmanına bile ideolojik izler bırakır. [34]

Bu çalışmada düz anlam katmanı, her vakanın görsel-betimsel özelliklerini çıkaran ilk aşama olarak ele alınmaktadır: sahnede kim vardır, ne yapılmaktadır, hangi nesneler görülmektedir, hangi mekân içindedir.

İkinci katman, yan anlamdır. Barthes'ın tekniğinde yan anlam, birinci katmanın bütününü (gösteren-gösterilen birlikteliğini) kendi yeni gösterenine dönüştüren ikinci bir anlam sistemidir.[35] Başka bir deyişle, düz anlam seviyesinde tamamlanmış olan "başkana dua eden din adamları" göstergesi, yan anlam seviyesinde bir yeni bütün gösterene dönüşür ve bu gösteren artık "kutsanmış liderlik, ilahi meşruiyet devri, dinsel-politik ittifak" gibi kültürel içeriklere gönderir.

Barthes'ın katkısının en özgün boyutu üçüncü katmanda ortaya çıkar. Barthes, mitin bir söylem türü olduğunu öne sürer ancak mit, sıradan bir söz değildir; tarihsel içeriğinde olanı doğal gibi gösteren, "olmuş olan"ı daima böyle olan olarak sunan bir ideolojik işlem yapar. Bu anlamda mit, siyasetin adını silen, onu saf gerçekliğe indirgeyen bir anlam sistemidir. Barthes mitin üç temel işlevini tanımlar. Birincisi, tarihsel özgüllüğün silinmesi: mit, belirli bir tarihsel anda üretilmiş bir içeriği, sonsuz olarak sunar. İkincisi, alternatiflerin görünmezleşmesi: mit bunun böyle olması zorunlu hissi üretir. Üçüncüsü,

[34] Roland Barthes, *Image, Music, Text* (Fontana Press, 1977); Louis Hjelmslev, *Prolegomena to a Theory of Language* (University of Wisconsin Press, 1961).

[35] Roland Barthes, *Çağdaş Söylenler*, çev. Tahsin Yücel (Metis Yayınları, 2023).

ideolojinin doğallaşması: mit, çıkar-güdümlü bir bakış açısını evrensel bir hakikat olarak sunar.[36] Bu üç işlev de çalışmadaki vakalarda belirgin biçimde gözlemlenmektedir.

3.1. Araştırma Soruları

Çalışma aşağıdaki üç soruya yanıt aramayı amaçlamaktadır:

AS1: Trump yönetiminin (2025–2026) incelenen üç sembolik eyleminin (Oval Ofis dua ritüeli, Hegseth'in dövmeleri ve söylemi, Rubio'nun kül haçı) Barthes'ın düz anlam katmanında hangi göstergeleri barındırmaktadır?

AS2: Bu göstergelerin yan anlam katmanında çalışan kültürel kodlar ve ideolojik çağrışımlar nelerdir?

AS3: Barthes'ın mit kavramı çerçevesinde ele alındığında, bu üç sembolik eylem birlikte hangi mitsel anlatıyı doğallaştırmaktadır?

4.Bulgular

Bu bölümde araştırma kapsamındaki üç vaka, Barthes'ın üç aşamalı modeli çerçevesinde ayrı ayrı çözümlenmiştir. Her vaka için sırasıyla görsel betimleme, düz anlam, yan anlam, mit ve literatürle desteklenmiş yorumlarla sunulmaktadır. Bölümün sonunda üç vakanın ortak mitsel işleyişi Barthesçı çerçevede bütünleştirilerek ele alınmaktadır.

4.1.Birinci Vaka: Oval Ofis'te Eller Koyma Ritüeli (6 Mart 2026)

Görsel 1: Oval Ofis'te Eller Koyma Ritüeli (6 Mart 2026)[37]

Görsel açıklaması: Oval Ofis'in ortasında Resolute Masası'nın arkasında oturan Başkan Trump, gözleri kapalı, başı hafifçe öne eğik. Yaklaşık 20 kişilik bir evanjelik lider grubu masanın etrafını çember biçiminde sarmış; kimileri Trump'ın omzuna, sırtına ve koluna ellerini koymuştur. Pastör Paula White-Cain, Robert Jeffress, Samuel Rodriguez, Greg Laurie, Jentezen Franklin ve Tom Mullins tanınabilir figürler olarak öne çıkmaktadır.

Mekân: Oval Ofis; arka planda Amerikan bayrağı, başkanlık forsu; ışıklandırma: başkanın yüzüne odaklı doğal pencere ışığı.

4.1.1.Düz Anlam

Barthes'ın basın fotoğrafı çözümlemesinde belirttiği[38] üzere, düz anlam "fotoğrafta ne görüyoruz?" sorusunun yanıtıdır. Sahnede şunlar görülmektedir: Başkanlık Makamı'na ait Oval Ofis'te Masası'nın arkasında oturan Başkan Trump; gözlerini kapatmış, başını hafifçe öne eğmiş; etrafında yarım daire oluşturmuş yirmi civarında ayakta duran kişi; bunlardan bir kısmı ellerini Trump'ın omzuna, koluna ve sırtına koymuş; bir kısmı dualarını okumaktadır. Arka planda Amerikan bayrağı ve

[36] Barthes, *Çağdaş Söylenler*.
[37] Wingfield, "Evangelical Leaders Return to Oval Office to Pray over Trump".
[38] Barthes, *Image, Music, Text*.

başkanlık forsu. Işıklandırma pencere-kaynaklı doğal ışıktır ve izleyicinin gözünü merkezdeki figüre yönlendirmektedir. Bu düz anlam, Hristiyan geleneğinde uzun bir tarihi olan "eller koyma" ritüelinin uygulandığını açık biçimde göstermektedir.

Ancak Barthes'ın vurguladığı gibi, düz anlam bile tamamen "kodsuz" değildir. Kadraj seçimi (merkezî bir figürün etrafındaki dairesel kompozisyon), açı (hafifçe yüksek açıdan, izleyiciyi sahnenin üstünden tanık eden pozisyondan), ışıklandırma (Trump'ı merkeze çeken) ve sahnedeki kişilerin kompozisyonu (yirmi kişilik bir din adamları grubu), fotoğrafı çekenin ve yayımlayanın (Beyaz Saray) seçimleri olup düz anlamı baştan bir çerçeveye sokar. Bu çerçeve, çözümlemenin ikinci aşamasına geçişi zorunlu kılar.

4.1.2.Yan Anlam

Birinci katmanın üzerine oturan yan anlam katmanı, birden fazla kültürel kodun aynı anda çalışmasıyla oluşur. Bu kod çerçevesinde sahne, Trump'ın "Tanrı tarafından seçilmiş/kutsanmış bir önder" olarak konumlandırılmasını sağlar. İkinci kod, dini liderler ile politik otorite arasındaki kamusal uyumun sembolik sergisidir: Whitehead ve Perry'nin vurguladığı[39] üzere, Hristiyan milliyetçi söylemin temel simgelerinden biri, dini liderlerin politik otoriteyle kamusal uyumudur. Üçüncü kod, törenin bağlamsal anlamıdır. Tören, ABD'nin İran'a yönelik askerî operasyonunun ikinci haftasına denk gelmiştir.[40] Bu bağlam, duayı saf ruhanî bir ritüel olmaktan çıkarıp militarize edilmiş bir politik sahneye dönüştürür.

Sahnedeki kompozisyonun kendisi önemli bir yan anlam taşıyıcısıdır. Başkanın merkezde ve oturur, dua edenlerin çember biçiminde ve ayakta durur konumu, hiyerarşik bir enerji akışı simgeler: tanrısal inayet, dua edenlerin elleri aracılığıyla merkezî figürün üzerine iner. Bu kompozisyon, ortaçağ ve Rönesans Hristiyan ikonografisinde bulunan "kral meshi" ve "kutsanma" sahnelerinin sekülerleşmiş ama görsel olarak korunmuş bir sürümüdür.

4.1.3. Mit

Barthes'ın formülünde mit, düz anlam + yan anlam bütününü biçim olarak alır ve yeni bir kavramla eklemleyerek ideolojik bir anlam üretir. Bu sahnede biçim, "başkana ellerini koyan evanjelik liderlerin sahnesi"dir; kavram ise "kutsanmış Amerika" mitidir. Bu mit, ABD'nin özel bir ilahi çağrıya sahip olduğu, liderinin bu çağrıyı icra etmekle görevlendirildiği ve bu görevin uluslararası düzlemde askerî müdahale biçiminde somutlanabileceği anlatısını doğallaştırır.[41]

Mitsel katmanın üç Barthes'çı işlevini sahnede gözlemleyebiliriz. İlki, tarihsel özgüllüğün silinmesi: Trump'ın politik davranışları, seçim söylemi, kabine atamaları, 6 Ocak 2021 sonrası hukukî süreci ve İran'a yönelik askerî kararın tartışmalı doğası arka plana çekilir ve yerini "Tanrı, Başkan ve Ulus" üçlüsünü kaynaştıran tarihsizleştirilmiş bir temsile bırakır. Mit, Barthes'ın ifadesiyle, "insanın eyleminden değerini siler, onu bir kullanım değeri olmaktan çıkarıp doğal bir nesne gibi sunar".[42] İkincisi, alternatiflerin görünmezleşmesi: Sahnede Trump'ın herhangi bir iç muhalefetle, Demokratik Parti'yle ya da Müslüman din adamlarıyla birlikte ortak bir manevi törende olabileceği fikri düpedüz tasavvur edilebilir olmaktan çıkar. Sahne, mevcut kimliksel kompozisyonu "tek mümkün" kompozisyon olarak sunar. Üçüncüsü, ideolojinin doğallaşması: Hristiyan milliyetçiliğinin kimliksel dışlayıcılığı, sahnede "samimi inanç" olarak görünür ve kendini dinin evrensel haklı bir sahnesi olarak sunar. Dua çemberi kapalı bir kimlik uzamı kurar: "biz" Hristiyanız, Tanrı bizimle, Başkan bizimdir. Bu kutsanmış "biz"in dışında olan Müslüman, kimliksel olarak bu sahnenin eyleyenler kümesinin dışına itilir. Morey ve Yaqin'in[43] vurguladığı üzere, İslamofobi bazen açık nefret söylemiyle değil, kamusal

---

39 Andrew L. Whitehead - Samuel L. Perry, *Taking America Back for God: Christian Nationalism in the United States* (New York, NY: Oxford University Press, 2020).

40 Wingfield, "Evangelical Leaders Return to Oval Office to Pray over Trump".

41 Philip Gorski, *American Covenant: A History of Civil Religion from the Puritans to the Present* (Princeton: Princeton University Press, 2019).

42 Barthes, *Çağdaş Söylenler*.

43 Amina Yaqin - Peter Morey, *Framing Muslims: Stereotyping and Representation after 9/11*, 2011.

sahnenin kimlik kompozisyonundan Müslümanın sessizce silinmesiyle üretilir. Oval Ofis dua çemberi bu tür bir sessiz dışlamanın en arınmış örneklerinden biridir.

Oval Ofis sahnesi, Amerikan sivil dininin tarihsel sürekliliği ile Hristiyan milliyetçiliğinin dışlayıcı özcülüğü arasındaki sınırın aşındığını işaret etmektedir. Bellah'ın[44] kavramsallaştırdığı sivil din, çoğulcu ve birleştirici bir kamusal din anlayışıdır; ABD başkanlarının yemin metnine ya da paranın üzerindeki "In God We Trust" ibaresine dayanır. Buna karşın Gorski[45] ve Whitehead–Perry[46], Trump döneminde bu sivil dinin Hristiyan milliyetçi bir kimliksel projeye yönlendirildiğini göstermektedir. Barthes'çı mit okuması bu yönlendirmenin görünmezleşmesini sağlayan mekanizmayı açığa çıkarır: ritüel, "samimi dua"nın doğal görünümü altında bir kimlik-politik ikame operasyonu gerçekleştirir.

İran'a yönelik askerî operasyonla eşzamanlı olarak yapılan dua töreni, Kumar'ın[47] "imparatorluk politikası ile İslamofobinin eklemlenmesi" tezini doğrulayan gözlemlenebilir bir sahnedir. NPR'da yer alan habere göre Pentagon'daki askerî briefinglerde Savunma Bakanı Hegseth'in sürekli Hz. İsa'nın adıyla bitirilen dualar okuduğu, bir ibadet toplantısında "merhamet hak etmeyenlere karşı ezici şiddet eylemi için" dua ettiği belirtilmiştir.[48] Oval Ofis dua ritüeli ile Pentagon'daki günlük dinsel-askerî pratiklerin birbirini tamamlaması, Barthes'çı anlamda mitsel anlatının yalnızca tek bir sahnede değil, bir sahneler zincirinde yeniden üretildiğini gösterir.

4.2. İkinci Vaka: Pete Hegseth'in Dövmeleri, Kitabı ve Söylemi

Görsel 2: Pete Hegseth'in Bedeninde Yer Alan Göstergeler[49]

[44] Robert N. Bellah, "Civil Religion in America", *Daedalus* 96/1 (1967), 1-21.

[45] Gorski, *American Covenant*.

[46] Whitehead - Perry, *Taking America Back for God*.

[47] Kumar, *Islamophobia and the Politics of Empire*.

[48] Odette Yousef, "In Pentagon Briefings, Hegseth Leans into Religious Rhetoric", *NPR* (31 Mart 2026), blm. National Security.

[49] Jack Izzo, "What to Know about Meaning of Hegseth's Tattoos", *Snopes* (05 Ekim 2025); Lydia Wilson, "Pete Hegseth's Tattoos and the Crusading Obsession of the Far Right", *New Lines Magazine* (blog), 29 Kasım 2024; Lucien Bruggeman - Nathan Luna, "Trump Defense Secretary Pick Pete Hegseth Was Flagged as Potential Military 'insider Threat' Because of 'Deus Vult' Tattoo", *ABC News* (19 Kasım 2024); Dunbar, "Pete Hegseth's Arabic Tattoo Stirs Controversy"; Sara Swann, "Did Pete Hegseth's Tattoos Bar Him from Biden Inauguration?", *Politifact* (19 Kasım 2024).

Görsel açıklaması: Sol pazu iç yüzeyinde siyah blok harflerle "DEUS VULT" dövmesi. Göğsün sağ kısmında geniş çaplı Jerusalem Cross (Kudüs Haçı): büyük bir Grek haçı ve dört küçük Grek haçından oluşan bileşik simge. Sol kolun iç kısmında Arapça harflerle yazılmış كافر (kafir) ibaresi. Ön kol içinde haç içinde kılıç motifi; kılıç üzerinde İbranice ישוע (Yeshua / İsa) yazısı.

4.2.1.Düz Anlam

Bu vakada düz anlam iki kaynaklıdır: dövmeler (ikonik ileti) ve Hegseth'in kaleme aldığı kitap (dilsel ileti). Dövmelerin düz anlam içeriği görsellerde görünmektedir. "Deus Vult" Latince "Tanrı böyle istedi" anlamına gelir ve Papa II. Urbanus'un 1095'te Clermont Konsili'nde Birinci Haçlı Seferi'ni ilan ederken kullandığı savaş çağrısı olarak kayıtlara geçmiştir.[50] Jerusalem Cross, Latin Kudüs Krallığı'nın armasıdır. Arapça "kafir" sözcüğü, klasik İslam literatüründe inkâr eden/inançsız kişi anlamına gelir ve Müslüman olmayanı tanımlamak için kullanılan bir terimdir.[51]

Söylem düzeyinde Hegseth'in 2020 tarihli "American Crusade: Our Fight to Stay Free" adlı kitabı belgelenmiş temel kaynaktır. Bu kitapta Hegseth, İslam'ın "Batı'nın doğal ve tarihsel düşmanı" olduğunu belirtir; Müslümanları "büyük ikame" kuramı çerçevesinde sunar; 11. yüzyıl Hristiyan haçlılarını örnek gösterir ve "Hristiyan haçlıların Müslüman sürülerini püskürttüğü gibi, Amerikan Haçlıların Müslümancılara karşı aynı cesareti göstermesi gerektiğini" yazar.[52] Ayrıca kitapta İslamofobik olarak nitelenecek çok sayıda pasaj bulunmaktadır: "İslam barış dini değildir ve hiçbir zaman olmamıştır", "Bütün modern Müslüman ülkeler pratikte Hristiyan ve Yahudiler için fiilî yasak bölgelerdir".[53]

4.2.2.Yan Anlam

Barthes'ın "Rhétorique de l'image" çalışmasında ifade ettiği gibi, yan anlam "belirli bir zihniyet, bilgi ve tarih rezervine" yaslanır.[54] Hegseth'in bedeni, bu rezervlerden gelen farklı kültürel kodları aynı anda göstermektedir. "Deus Vult" ibaresinin yan anlamı, salt tarihsel bir referans değildir; çağdaş aşırı sağ politik repertuarında 2011 Oslo katili Anders Breivik'in manifestosunda, 2017 Charlottesville mitinginde taşınan bayraklarda, 6 Ocak 2021 Kapitol baskınında dalgalanan bayraklarda ve 2023 Allen (Teksas) saldırganının yazılarında kullanılmış ve uzmanlarca "Haçlı hayranı" alt-kültürünün imzası olarak tanımlanmıştır.[55] Hegseth'in 2021'de Joe Biden'ın yemin töreni güvenlik görevlendirmesinden

50 Thomas Asbridge, *The First Crusade: A New History* (Oxford: Oxford University Press, 2005).
51 John L. Esposito, *The Future of Islam* (Oxford, New York: Oxford University Press, 2013).
52 Hegseth, *American Crusade*; Wolf, "Analysis" (13 Mart 2026).
53 GPAHE, "Pete Hegseth: An Anti-Muslim, Christian Nationalist 'Crusader' in the Pentagon?", *Global Project Against Hate and Extremism* (blog), 22 Kasım 2024.
54 Roland Barthes, "Rhétorique de l'image", *Communications* 4/1 (1964), 40-51.
55 Sara Swann, "Did Pete Hegseth's Tattoos Bar Him from National Guard Service in 2021?", *Poynter* (blog), 25 Kasım 2024; Wilson, "Pete Hegseth's Tattoos and the Crusading Obsession of the Far Right".

"Deus Vult" dövmesi nedeniyle çıkarılması bu yan anlamın ABD ordusunda bile resmi olarak tanındığının delilidir.

Jerusalem Cross'un yan anlamı iki aşamalıdır. Birinci aşama, Vatikan'ın koruması altındaki Kudüs Krallığı armasıyla örtüşür; bu nişan, Kutsal Topraklar'da Katolik varlığı sürdüren bir kurumdur. Ancak Nişanın kendi ABD Doğu Teğmenliği Kasım 2024 basın açıklamasında Hegseth'in dövme kullanımı hakkında kaygı belirtmiş ve Hegseth'in Nişan üyesi olmadığını açıkça vurgulamıştır.[56] İkinci aşama, Jerusalem Cross'un çağdaş aşırı sağ görsel repertuarına eklemlenmiş olmasıdır: Deus Vult ile birlikte kullanıldığında Jerusalem Cross "haçlı şiddetinin ve bunun yarattığı zulümlerin (sivillerin katledilmesi dahil) meşru olduğu iddiasına yapılan bir çağrı" niteliği kazanır.[57]

Kolundaki Arapça "kafir" dövmesinin yan anlamı belki de en çarpıcı olanıdır. "Kafir" kelimesinin İslam dünyasına ait teolojik bir kavramken, Hegseth'in bu kelimeyi bedeninin görünür bir yerine Arapça harflerle kazıtması, kavramın anlamını ters-yüz ederek bir haz simgesi hâline getirir. Bu, Barthesçı anlamda yan anlamın "tersine çevirme yoluyla el koyma" işlemidir: Müslüman kaynaklı bir teolojik kategori, kendi dışından gelen bir özne tarafından üstlenilir ve olumsuz içeriğinden boşaltılarak bir gurur simgesi haline getirilir.

4.2.3.Mit

Mitsel düzeyde Hegseth'in bedeni, "Hristiyan askerin kutsal haçlı seferi" anlatısını somutlaştırır. Barthes'ın tanımıyla mit, "konuşulanı bir nesne haline getirir ve onu doğa olarak sunar".[58] Hegseth'in bedenindeki dövmeler, haçlı ideolojisini bir politik tercih olmaktan çıkarıp "bedene kazınmış bir kimlik gerçeği" olarak sunar. Bu sunum üç sabit öğeye dayanır:

1. Batı medeniyetinin varoluşsal bir tehdit altında olduğu,
2. Bu tehdidin özünün İslam/Müslümanlar olduğu,
3. Bu tehdide karşı dinsel olarak meşrulaştırılmış askerî şiddetin zorunlu olduğu.

Mitin "tarihi doğa olarak sunması" ilkesi burada tam olarak gözlemlenebilir. 11. yüzyılın tarihsel Haçlı Seferleri'nin kendi tarihsel, ekonomik, politik ve dinsel özgüllükleri silinir; yerine "Batı'nın kaçınılmaz savunma reaksiyonu" şemasına oturtulan bir "Hristiyan-Müslüman ebedî karşıtlığı" inşa edilir. Richard Lecaque'in New Lines Magazine'de belirttiği gibi, "Deus Vult'un Haçlı hayranı olmak dışında başka bir anlamı yok"; ancak asıl mitsel işlem, 19. yüzyıl sonu Avrupa'sının romantik-emperyalist Haçlı hayalinin 11. yüzyılın kendisiyle karıştırılması ve bugünün politikasına "bin yıllık bir süreklilik" zırhı kazandırılmasıdır.[59]

Hegseth'in bedeni Barthes'ın kavramıyla bir "myth-text" olarak okunabilir: her bir dövme bir mitsel alıntıdır. Bu alıntılar haçlı dünyasının ansiklopedik özetini oluşturur. Jerusalem Cross - Kutsal Topraklar'ın Hristiyan otoritesine ait olduğunu; Deus Vult - bu iddianın tanrısal iradeyle onaylandığını; Arapça kafir - karşı tarafın dinsel-kimliksel olarak reddedildiğini söyler.

Hegseth'in bedeni ve söylemi, Said'in Oryantalist bilgi-iktidar matrisinin güncelleşmiş halidir. Oryantalist söylemde Müslüman öznenin pasif, geri kalmış, tehditkâr ve fanatik olarak kurulması, bu vakada bedensel düzeyde (ben sizin kavramınızı bedenimde taşıyorum ama kimliğimde reddediyorum) ve söylemsel düzeyde (kitabında İslam'ın tarihsel düşman olması) birlikte işler. Barthes'ın mit kavramı, bu iki düzeyin nasıl birbirine işlendiğini ve doğallık zırhı kazandığını açıklar. Mamdani'nin "iyi Müslüman / kötü Müslüman" ayrımında[60] "kötü Müslüman"ın kim olduğu sorusu, Hegseth'in söyleminde kategorik bir cevaba dönüşür: tüm Müslümanlar potansiyel olarak "kötü"dür; ancak "iyi" olabilmenin yolu Batı değerlerine tam teslimiyettir.

---

56 Gina Christian & Kate Scanlon, "Hegseth Controversy Compounds Vatican Institution's Concerns over Religious Symbols' Misuse - OSV News", 22 Kasım 2024.

57 Swann, "Did Pete Hegseth's Tattoos Bar Him from National Guard Service in 2021?"

58 Barthes, *Çağdaş Söylenler*.

59 Wilson, "Pete Hegseth's Tattoos and the Crusading Obsession of the Far Right".

60 Mamdani, *Good Muslim, Bad Muslim*.

Hegseth'in simge repertuarı ve söylemi, politik stratejinin en yoğunlaşmış örneklerinden birini sunar. Bayraklı ve Hafez'in İslamofobinin kurumsallaşma göstergelerinden biri olarak belirlediği "yüksek düzeyli devlet görevlilerinin açıkça İslam karşıtı pozisyon alması"[61] kriteri, Hegseth vakasında tam olarak karşılanmaktadır.

4.3. Üçüncü Vaka: Marco Rubio'nun Alnında Kül Haçı ile Televizyonda Görünmesi

Görsel 3: Dışişleri Bakanı Rubio'nun Fox News Canlı Yayını (5 Mart 2025)[62]

Görsel açıklaması: Fox & Friends programı canlı yayın stüdyosu, arka planda mavi tonlu bir zemin ve ABD bayrağı. Marco Rubio yakın plan çekimde görünmekte; alın ortasında yatay ve dikey iki kül çizgisinin kesiştiği belirgin bir haç işareti bulunmaktadır. Rubio koyu lacivert takım, açık mavi gömlek ve kırmızı kravat giymektedir. Yüz ifadesi ciddî, bakışı doğrudan kameraya yönelmektedir. Röportajın konusu: Ukrayna Savaşı ve özellikle Gazze'deki çatışma. Rubio Hamas'a ilişkin Trump'ın "cehennem azabı" tehdidini yinelemektedir.

4.3.1.Düz Anlam

Kül haçı Katolik ve bazı Protestan mezheplerinde Kül Çarşambası ritüelinde alın bölgesine uygulanır. Kül, bir önceki yılın Palmiye Pazarı'nda kullanılan dalların yakılmasıyla elde edilir ve rahip tarafından alna "İnsan, toprak olduğunu ve toprağa döneceğini hatırla" sözleri eşliğinde sürülür (Pope, 1985). Ritüelin düz anlam içeriği, ölümün hatırlanması, pişmanlık, alçakgönüllülük ve Büyük Perhiz'e başlamadır. Rubio, Küba kökenli Katolik olarak, programda kendisine sorulduğunda haçın Kül Çarşambası'na ait olduğunu ve "bir iman günü"nü temsil ettiğini belirtmiştir.[63]

Barthes'ın basın fotoğrafı çözümlemesinde hatırlattığı gibi, bir yayın görüntüsünün düz anlamı içinde birden fazla gösterge bir arada çalışır.[64] Bu sahnede kül haçının yanı sıra şunlar da görülmektedir: stüdyo dekoru (Fox News arka plan estetiği), giyim (lacivert takım, kırmızı kravat — Amerikan muhafazakâr politik estetiğinin kodları), yakın plan çekim (yüzü ve özellikle alnı çerçeveye alan), kamera bakışı (doğrudan izleyiciye). Düz anlam kamera-teknik düzeyinde bile Rubio'nun bakışını izleyiciye sabitler ve alnındaki haç işaretini çekim merkezine yerleştirir.

---

61 Hafez - Bayraklı, *European Islamophobia Report 2018 | #EIR2018*.

62 CiberCuba Editorial Team, "Marco Rubio Appears on Television with the Ashes Cross on His Forehead", *CiberCuba* (06 Mart 2025).

63 CiberCuba Editorial Team, "Marco Rubio Appears on Television with the Ashes Cross on His Forehead" (06 Mart 2025); Bias Sinha, "Why Did Marco Rubio Draw a Cross on His Forehead during an Interview? U.S. Secretary of State's Viral Move Explained" (07 Mart 2025).

64 Barthes, *Image, Music, Text*.

4.3.2.Yan Anlam

Yan anlam katmanı, sahnenin bağlamsal tersliğinden doğan yoğun bir gerilim içerir. Rubio, alnında pişmanlık ve ölümlülük simgesini taşırken aynı röportajda "Trump Hamas'a karşı sabrını yitirdi", "Rehineler serbest bırakılmazsa cehennem azabı çekecekler" gibi Gazze halkına yönelik tehdit içeren ifadelere yer vermiştir.[65] Bu karşıtlık kutsal tövbe simgesi taşıyan öznenin, aynı konuşmada ölüm, yıkım ve toplu cezalandırmayı çağıran bir söylem üretmesi Barthes'çı anlamda güçlü bir yan anlam üretmektedir.

Burada Barthes'ın aktarma ayrımı[66] tam olarak tersine işler: Rubio'nun dilsel iletisi (Gazze'ye tehdit) ile ikonik iletisi (dindar Katolik simgesi) arasında uyumsuzluk vardır. Ancak bu uyumsuzluk, izleyicilerin bir kısmında zihinsel rahatsızlık yaratmak yerine, iki iletinin birbirini güçlendirecek biçimde yeniden okunmasına yol açar. Rubio'nun kül haçı, salt pişmanlık değil, "inananın sağlam iradesi", "Hristiyan Batı'nın Hristiyan kimliğiyle askerî-siyasi irade gösterme yetkisi" gibi yeni bir yan anlam üretir. Bu, Barthes'çı anlamda mitin tam olarak yaptığı işlemdir: bir göstergenin içeriğini "bozmadan", ama onu tümüyle farklı bir ideolojik amaca sokarak yeniden üretir.[67]

Yan anlam katmanında üç kültürel kod birlikte çalışmaktadır. Birincisi, Hristiyan kimliğinin siyasal-askerî karar alıcılık düzeyinde kamusal olarak sergilenmesidir: Rubio, kul olduğunu hatırlayan bir inananı değil, aynı zamanda Müslüman bir halka yönelik tehdit üretirken bu inancı kamusallaştıran bir devlet görevlisini temsil eder. İkincisi, bu Hristiyan kimliğin bir politik sermaye haline dönüşmesidir: Bourdieu'nun sembolik sermaye[68] çerçevesinde okunduğunda, kül haçı seçmen tabanına özellikle evanjelik ve Katolik Trump seçmenine gönderilmiş bir sadakat işaretidir. Üçüncüsü, Gazze söylemi ile haçın yan yana gelmesi Kumar'ın işaret ettiği "imparatorluk İslamofobisi"[69] örüntüsünün simgesel bir kesiti olarak okunabilir.

4.3.3.Mit

Mitsel düzeyde sahne, "Hristiyan uygar Batı karşısında dinsel-etnik öteki" anlatısını üretir. Rubio'nun alnındaki haç, ne kadar tövbe simgesi olsa da Gazze söylemiyle birlikte okunduğunda "Katolik Batı'nın Müslüman Filistinlilere karşı tutumu" gibi bir şemanın içine yerleşir. Barthes'ın terimleriyle, burada sahnenin birinci anlamı (pişmanlık-tövbe) ikinci bir anlamlama sistemine (kutsanmış medeniyet-savunması) aktarılır; ikinci anlamlama, birinci anlamın doğal görünümünden beslenerek kendisini saklar.[70]

Mitin en önemli özelliği, tarihselliğini sildiği, alternatifi tasavvur edilemez kılan bir doğallık ürettiğidir. Rubio'nun kül haçı, bir diplomatik aktörün Hristiyan kimliğini kamusal olarak sergilemesinin "normal" olduğu, bu kimlik ile Gazze politikasının bir gerilim doğurmadığı bir "doğallık" üretir. Oysa aynı sahnede, Gazzeli bir Müslüman ya da hatta Amerikalı bir Müslüman aktörün aynı eşitlikte bir dinî simgeyi taşıması düşünülemez çünkü mitsel düzen, Hristiyanlığı varsayılan ve işaretsiz kategori olarak yerleştirir; Müslümanlığı ise işaretlenmiş, sorunlu, tehdit edici bir kategori olarak üretir.[71] Bu asimetri, Barthes'ın burjuva sınıfının adsızlaşması olarak kavramsallaştırdığı stratejiyle benzerlik taşımaktadır: hegemonik sınıf/kimlik, kendi özgüllüğünü silerek kendini "doğal ve evrensel" konuma yerleştirir.[72]

---

65 "(3) X'te Middle East Eye: 'US Secretary of State Marco Rubio, wearing a cross on his forehead for Ash Wednesday, reaffirmed President Donald Trump's "last warning" against Hamas in which he said there would be "hell to pay" for the people of Gaza if the remaining Israeli captives are not released. https://t.co/B9GT7oTekS' / X", *X (formerly Twitter)* (06 Mart 2025).

66 Barthes, "Rhétorique de l'image".

67 Barthes, *Çağdaş Söylenler*.

68 Pierre Bourdieu, *Language and Symbolic Power* (Harvard University Press, 1991).

69 Kumar, *Islamophobia and the Politics of Empire*.

70 Barthes, *Çağdaş Söylenler*.

71 Elizabeth Poole, *Reporting Islam : Media Representations of British Muslims* (London ; New York : I.B. Tauris ; New York : In the United States of America and Canada distributed by Palgrave Macmillan, 2002).

72 Barthes, *Çağdaş Söylenler*.

Rubio vakası, Richardson'ın eleştirel söylem analizinde "çerçevenin paradoksları" olarak ele aldığı olgunun yoğunlaşmış bir örneğidir.[73] Bir yandan açık dinsel-ahlaki (tövbe, ölüm farkındalığı) çerçeve, diğer yandan militan politik (tehdit, cezalandırma, fetih) çerçeve aynı yüzeyde üst üste biner. Söylem analizinde buna "ideolojik kare" denilir: bizim eylemlerimiz (tövbe, savunma) olumlu biçimde, ötekinin eylemleri (saldırı, terör) olumsuz biçimde çerçevelenir.[74] Barthes'çı okuma bu çerçevenin sahnede nasıl görsel olarak sabitlendiğini yani bir imgede nasıl tespit edildiğini gösterir.

Bu vakanın bir başka önemli boyutu, İslam/Müslüman göstergeleriyle kurulan ilişkisinin eşitsizliğidir. ABD'nin bir devlet bakanı kendi dini sembolünü kamusal olarak sergileyebilirken (ve bu eylem olağan karşılanırken), benzer bir sembolik performansın bir Müslüman devlet görevlisi tarafından yapılması (bir başörtülü bakanın televizyonda konuşması, bir bakanın alnında bir İslam göstergesi taşıması) Batı kamuoyunda büyük olasılıkla "din-devlet ihlali" veya "radikalleşme işareti" olarak çerçevelenecektir.[75] Bu asimetri, İslamofobinin yapısal karakterinin kanıtıdır ve Barthes'çı mit kavramının gösterdiği "doğallaştırma" işleminin toplumsal düzeyde asimetrik işlediğini kanıtlar.

5.Tartışma ve Sonuç

Üç vakanın bir arada ele alınması, Barthes'ın mitoloji kavramının bireysel göstergelerin ötesinde bir anlatılar sistemi olarak çalıştığına ilişkin tezini doğrular niteliktedir. Barthes, Mythologies kitabının kapanış bölümünde mitin izole bir sözdizimi olmadığını, birbirine gönderme yapan mitler kümesi olarak bir "mitolojik dil" oluşturduğunu vurgular. Bu üç vakada da böyle bir kümelenme gözlemlenmektedir. Oval Ofis duası "kutsanmış lider" mitini üretir; Hegseth'in dövmeleri "Hristiyan asker" mitini üretir; Rubio'nun kül haçı "dindar diplomat" mitini üretir. Üç mit birlikte "Hristiyan Amerika'nın kendisini Müslüman dünyaya karşı kutsal bir misyonla konumlandırması" adlı daha büyük bir mitolojik anlatıyı oluştururlar. Bu büyük anlatı, tarihsel özgül bir politik tercihi, "Batı ile İslam arasında ebedî karşıtlık" gibi bir form ortaya koyar.

Bu mitolojik anlatının üretim mekaniği Barthes'çı düzeyde dört ortak öğeye dayanır. Birincisi, dinsel-kimliksel göstergeler (eller koyma, haçlı dövmesi, kül haçı) seçilmektedir; bu göstergeler kültürel olarak yüksek yoğunlukta "kutsal" çağrışım taşırlar. İkincisi, bu göstergeler yüksek politik karar merkezlerinde (Oval Ofis, Savunma Bakanlığı, Dışişleri Bakanlığı) sergilenmektedir; bu, dinsel göstergenin otorite alanıyla kaynaştırılması anlamına gelir. Üçüncüsü, sergileme kitle iletişimine yönelik kamusal bir performans biçiminde gerçekleştirilmektedir; Beyaz Saray ya da bakanlıkların resmî sosyal medya hesapları bu göstergelerin yayıcısıdır. Dördüncüsü, her durumda söylemsel çerçeve İslam/Müslüman bir coğrafyayı (İran, Filistin, küresel Müslüman dünyası) konu alan askerî-diplomatik eylemlerle eşzamanlıdır. Bu dört öğenin birlikte çalışması, Barthes'ın tezinin görünür biçimde üretildiği bir siyasal yoğunluğu işaret eder. Vurgulanan şey, Hristiyan milliyetçiliğinin tarihsel özgüllüğü ve ABD'nin Orta Doğu'daki askerî-siyasi çıkarlarının politik doğasıdır; mit, bunların yerine "Tanrı ile ulus arasında ebedî bir akit" imgesi yerleştirir. Bu imge, sahnelerden sahnelere taşınarak kümülatif biçimde güçlendirilir.

Bulgular, Trump yönetiminin (2025–2026) sembolik eylemlerinin izole olaylar olarak değil, birbirine gönderme yapan göstergeler zincirinin bileşenleri olarak okunması gerektiğini ortaya koymaktadır. Oval Ofis sahnesi iktidarın merkezî figürünü dinsel olarak kutsallaştırmakta; Hegseth'in bedeni devletin güvenlik aygıtını haçlı-militan bir kimliksel çerçeveye yerleştirmekte; Rubio'nun kül haçı ise diplomatik alanı Hristiyan kimliğinin kamusal simgeleriyle donatmaktadır. Bu üç alan (başkanlık, güvenlik, diplomasi) ABD devlet aygıtının üç stratejik köşesidir. Sembolik seferberliğin bu üç köşeyi birden kapsaması, Hristiyan milliyetçi çerçevenin dağınık bir hareket olmaktan çıkıp devletsel düzeyde yerleşikleştiğini göstermektedir.

---

[73] John E. Richardson, *(Mis)Representing Islam: The Racism and Rhetoric of British Broadsheet Newspapers* (John Benjamins Publishing, 2004).

[74] Teun Van Dijk, *Ideology: A Multidisciplinary Approach* (1 Oliver's Yard, 55 City Road, London EC1Y 1SP United Kingdom: SAGE Publications Ltd, 2000).

[75] Jocelyne Cesari, *Why the West Fears Islam : An Exploration of Muslims in Liberal Democracies* (New York, NY : Palgrave Macmillan, 2013); Hafez - Bayraklı, *European Islamophobia Report 2018 | #EIR2018*.

Barthes'çı göstergebilim bu yerleşikleşmenin nasıl gerçekleştiğini açıklamakta özellikle yetkindir. Mit Barthes'a göre "her zaman belirli bir politik sözün görünmezleştirilmesidir"; bu çalışmanın bulguları, İslamofobinin açık nefret söyleminin görünmezleştirilerek dinsel-ritüel bir kamusal ambalajla yeniden sunulduğu bir süreci göstermektedir. Bu süreç, Barthes'ın belirli burjuva mitlerinde (şarap, sabun, ünlülerin cenazeleri, güreş maçları) gösterdiği işleyişin politik sahneye taşınmış bir türüdür.

Uluslararası ilişkilere etkisi düşünüldüğünde bulguların önemi artar. Hegseth'in İran harekâtı sırasındaki dinsel-askerî söylemi, Weinstein'in ifadesiyle "ABD'nin 11.–13. yüzyıl Haçlı Seferleri'nin dokuzuncu sürümü"[76] gibi görünmesine yol açmaktadır. Bu algı, İslam dünyasında ABD'nin meşruluğunu aşındırmakta, yumuşak güç kapasitesini tahrip etmekte ve terör örgütlerinin propagandası için "paha biçilmez" bir kaynağa dönüşmektedir. Bu anlamda, içeride sembolik olarak Trump tabanını birleştiren bir strateji, dışarıda uzun dönemli bir stratejik zarar üretmektedir.

Sembolik seferberliğin bir diğer etkisi, medya döngüsünü içeriksizleştirerek simgeler üzerinden yürütmesidir. Meyrowitz'in ileri sürdüğü gibi, medya ortamı içinde imge, politikanın hammaddesine dönüşür ve söylem görsel üzerinden yürür.[77] Barthes'ın görsel iletinin üç aşamalı yapısı (dilsel ileti, kodlu ikonik ileti, kodlanmamış ikonik ileti) bu ortamda yürüyen mitolojik üretimin içeriğini sunar. Oval Ofis duası, Hegseth'in dövmeleri, Rubio'nun kül haçı üçü de yüksek görsel yoğunluklu, viral dolaşımı garanti eden, anlık olarak yorumlanabilen göstergelerdir. Bu göstergeler, her seferinde İslam karşıtı bir simgesel mesajı kamusal alanın merkezine yerleştirmekte ve ABD'deki Müslümanlar ile Müslüman çoğunluklu ülkelerin halkları için kümülatif bir dışlayıcı atmosfer yaratmaktadır.

Bu çalışma, Donald J. Trump'ın ikinci başkanlık döneminde (2025–2026) Beyaz Saray ve kabine düzeyinde gerçekleşen üç sembolik eylemi (Oval Ofis'teki dua ayini, Savunma Bakanı Hegseth'in dövmeleri ve İslam karşıtı söylemi, Dışişleri Bakanı Rubio'nun Kül Çarşambası'ndaki televizyon görünümü) Roland Barthes'ın göstergebilim modeli çerçevesinde çözümlemiştir. Barthes'ın Mythologies, Éléments de sémiologie ve "Rhétorique de l'image" metinlerinden türeyen düz anlam, yan anlam ve mit kavramları, görsel iletinin dilsel/kodlu ikonik/kodlanmamış ikonik üçlüsüyle birlikte analitik omurgayı oluşturmuştur. Her vaka bu üç aşamada ayrı ayrı okunmuş; ardından üç vakanın ortak mitsel işleyişi bütünleştirilerek sunulmuştur.

Bulgular şu temel sonuçları göstermektedir. Birincisi, üç sembolik eylem de birer kaza veya kişisel tercih olarak değil, Hristiyan milliyetçi bir söylemsel çerçevenin devlet aygıtında yerleşikleştiğinin göstergeleri olarak okunabilir. İkincisi, bu eylemlerin yan anlam ve mit aşamaları "kutsanmış Amerika", "haçlı seferine çıkan asker" ve "dindar diplomat" gibi mitsel kimlik konumları üretmekte; bu konumların karşısına "kafir", "Müslüman düşman" ve "İran-Hamas" gibi söylemsel düşman konumları yerleştirilmektedir. Üçüncüsü, Barthes'çı mit kavramı bu inşanın tarihsel özgüllüğü sildiğini ve alternatif politik tahayyülleri görünmez kıldığını göstermektedir.

Kuramsal düzeyde çalışma, İslamofobi yazınına "sembolik-mitsel İslamofobi" kavramı çerçevesinde bir katkı önermektedir: açık nefret söyleminden kaçınan, dinsel-ahlaki dilden meşruiyet devşiren, imge-ritüel-beden üzerinden çalışan ve Müslümanı söylemsel değilse de simgesel olarak dışlayan bir İslamofobi türü. Bu çerçeve, Runnymede Trust[78] ile başlayan klasik tanımların geçerliliğini korumakla birlikte, 21. yüzyıl medya ve siyasetindeki yeni üretim biçimlerini kavramak için genişletilmiş bir analitik araç sunar.

Bulguların hem akademik hem kamusal alanda değerlendirilmesi mümkündür. ABD-Türkiye ilişkileri, ABD-İran gerilimi ve Gazze savaşı bağlamlarında ABD üst yönetimi tarafından üretilen sembolik göstergelerin Türk kamuoyunda titizlikle izlenmesi, dış politika söyleminin ABD'nin tarihsel-dinsel köklerine atıfla çalıştığının farkında olunmasını gerektirmektedir. Öte yandan medya okuryazarlığı programlarında, bu tür yüksek yoğunluklu görsel-sembolik olayların görünürdeki dini

[76] Wolf, "Analysis" (13 Mart 2026).

[77] Joshua Meyrowitz, *No Sense of Place: The Impact of Electronic Media on Social Behavior* (New York: Oxford University Press, 1987).

[78] Runnymede Trust, *Islamophobia: A challenge for us all*.

sıradanlığının arkasındaki ideolojik çerçevelemeleri görme becerisinin kazandırılması önem taşımaktadır.

Bulguların ilgili literatürle ilişkilendirilmesi açısından bu çalışma, İslamofobi yazınında belirli kırılma noktalarını desteklemekte ve genişletmektedir. Runnymede Trust'ın İslamofobiyi "İslam'a yönelik temelsiz düşmanlık"[79] olarak tanımlayan ilk kuşak yaklaşımı, bu çalışmanın bulguları ışığında yetersiz görünmektedir; zira Trump yönetimindeki üç vakanın ortak işleyişi, açık nefret söylemine başvurmadan üretilen ve dinsel-ritüel ambalajla meşruiyet kazanan bir İslamofobi biçimini ortaya koymaktadır. Bu bulgu, Bayraklı'nın İslamofobiyi "kurumsallaşmış, kültürelleşmiş ve siyasallaşmış bir Müslüman düşmanlığı"[80] olarak yeniden tanımlama önerisiyle örtüşmekte; Hafez ve Bayraklı'nın Avrupa İslamofobi Raporu'nda altını çizdiği "sembolik şiddetten yapısal dışlanmaya uzanan süreklilik"[81] tezini ABD yürütme düzleminde somut biçimde örneklendirmektedir. Kumar'ın "imparatorluk politikası ile İslamofobinin eklemlenmesi"[82] tezi, Oval Ofis dua töreninin İran harekâtıyla, Hegseth'in haçlı simgeciliğinin Pentagon brifingleriyle ve Rubio'nun kül haçının Gazze söylemiyle eşzamanlı işlemesinde doğrulanmakta; Mamdani'nin "iyi Müslüman / kötü Müslüman"[83] dikotomisi ise Hegseth'in söyleminde tüm Müslümanları potansiyel "kötü" kategorisine yerleştiren bir mutlaklaştırmaya dönüşmektedir. Çeçen'in "kodlanmış ayrımcı dil"[84] tipolojisi, üç vakada söylemin yerini sembolün almasıyla daha da derinleşmiş bir kodlama biçimini görünür kılmakta; Said'in oryantalizm eleştirisi[85] ise bedensel-imgesel düzeyde güncellenmiş bir biçim almaktadır.

Çalışmanın özgün katkısı üç düzlemde özetlenebilir. Birincisi, kavramsal düzeyde "sembolik-mitsel İslamofobi" çerçevesi önerilmektedir; bu çerçeve, açık nefret söyleminden kaçınan, dinsel-ahlaki dilden meşruiyet devşiren, imge-ritüel-beden üzerinden çalışan ve Müslümanı söylemsel düzeyde değil simgesel düzeyde dışlayan bir İslamofobi türünü kavramlaştırmaktadır. İkincisi, Türkçe yazında Barthesçı göstergebilimin İslamofobi analizine bedensel ve ritüel gösterge düzleminde uygulanmasına dair sınırlı sayıdaki çalışmalardan birini sunmaktadır. Üçüncüsü, ABD yürütme organının üç ayrı kademesinde (başkanlık, savunma, dışişleri) aynı mitsel anlatının nasıl yeniden üretildiğini karşılaştırmalı bir vaka analizi üzerinden belgelemektedir. Bu üç katkı birlikte düşünüldüğünde çalışma, İslamofobi yazını ile siyasal göstergebilim literatürü arasında sembolik-kurumsal kesişim üzerinden bir analitik yol açmayı amaçlamaktadır.

Yöntemsel açıdan Barthesçı göstergebilim, görünüşte "sıradan" ya da "dindar" sahnelerin altında çalışan ideolojik kodlamayı görünür kılma kapasitesi taşımaktadır. Düz anlam, yan anlam ve mit arasındaki üç aşamalı analitik geçiş, eleştirel söylem analizi ve çerçeveleme analizi gibi diğer yaklaşımların yakalamakta zorlandığı bedensel-ikonik düzeydeki anlam üretimini disipline edilmiş bir biçimde ortaya koymakta; özellikle 21. yüzyılın görsel-ağırlıklı siyasal iletişim ortamında geleneksel söylem analitiğini bütünleyici bir araç sunmaktadır. Bu yönüyle çalışma, Barthesçı modelin İslamofobi araştırmalarında metodolojik bir alternatif değil, tamamlayıcı bir bileşen olarak değerlendirilmesi gerektiğini ileri sürmektedir.

Çalışmanın bazı sınırlılıklarının altının çizilmesi gerekmektedir. Birincisi, çoklu vaka deseni amaçlı örnekleme ile sınırlı sayıda (üç) vakaya odaklanmıştır; bu durum, derinlemesine bir göstergebilimsel okumayı olanaklı kılmakla birlikte bulguların genelleştirilebilirliğini sınırlandırmaktadır. İkincisi, çalışma yorumlayıcı bir analiz çerçevesine dayandığından, bulgular araştırmacının teorik perspektifinden etkilenmektedir; farklı analitik çerçeveler (örneğin van Dijk'in eleştirel söylem analizi ya da çerçeveleme analizi) farklı vurgular üretebilir. Üçüncüsü, çalışma yalnızca Trump'ın ikinci başkanlık dönemindeki belirli bir zaman dilimini kapsamakta; sembolik İslamofobinin tarihsel seyrini ya da farklı siyasal aktörlerle karşılaştırmasını sunmamaktadır. Dördüncüsü, çalışma izleyici/alımlayıcı perspektifini analize dâhil etmemekte; sembolik göstergelerin farklı kitleler (evanjelik

79 Runnymede Trust, *Islamophobia: A challenge for us all*.
80 Bayraklı, "İslamofobi".
81 Hafez - Bayraklı, *European Islamophobia Report 2018 | #EIR2018*.
82 Kumar, *Islamophobia and the Politics of Empire*.
83 Mamdani, *Good Muslim, Bad Muslim*.
84 Çeçen, "İslamofobi Bağlamında Kodlanmış ve Açık Ayrımcı Dile Bakmak".
85 Said, *Şarkiyatçılık*.

Hristiyan seçmenler, Müslüman izleyiciler, laik kesimler) tarafından nasıl alımlandığı ampirik olarak sınanmamıştır.

Bu sınırlılıklar dikkate alındığında gelecek araştırmalar için üç öneri sunulabilir. İlk olarak, sembolik İslamofobinin başka siyasal aktörler tarafından (örneğin Avrupa'daki aşırı sağ partiler) nasıl üretildiğine dair karşılaştırmalı vaka çalışmaları farklı bir bakış açısı sunabilir. İkincisi, alımlama çalışmaları, üretim çözümlemesini izleyici tarafıyla bütünleştirerek mitin nasıl içselleştirildiğini ya da reddedildiğini gösterebilir. Üçüncüsü, sembolik İslamofobinin platform-içi dolaşımı (X, TikTok, Instagram), algoritmik görünürlük ve etkileşim metrikleri üzerinden büyük veri yöntemleriyle incelenmelidir; çünkü göstergenin yayılım hızı analitik açıdan kritik bir değişkendir.

Son olarak çalışma, Barthes'çı göstergebilimin İslamofobi araştırmalarında sağladığı analitik kazanımı vurgulamaktadır. Söylem analizi, eleştirel söylem çözümlemesi ve içerik analizi ile birlikte kullanıldığında, Barthes modeli özellikle bedensel ve görsel düzeyde çalışan İslamofobik üretimleri görünür kılma kapasitesine sahiptir. Mit, yan anlam ve düz anlam kavramları, "sıradan" görünen kamusal sahnelerin ideolojik derin yapısını açığa çıkarmada etkili olabilir. Bu çalışmanın Türkçe göstergebilim yazınında ve İslamofobi araştırmalarında sembolik-mitsel çalışmalar için örnek teşkil edeceği söylenebilir.

Kaynakça

Aktaş, Murat. "Avrupa'da yükselen İslamofobi ve medeniyetler çatışması tezi". *Ankara Avrupa Calismalari Dergisi* 13/1 (2014), 31-54. https://doi.org/10.1501/Avraras_0000000199

Asbridge, Thomas. *The First Crusade: A New History*. Oxford: Oxford University Press, 2005.

Barthes, Roland. *Çağdaş Söylenler*. çev. Tahsin Yücel. Metis Yayınları, 2023.

Barthes, Roland. *Image, Music, Text*. Fontana Press, 1977.

Barthes, Roland. "Rhétorique de l'image". *Communications* 4/1 (1964), 40-51. https://doi.org/10.3406/comm.1964.1027

Bayraklı, Enes. "İslamofobi: Bir Kavramın Soy Kütüğü". *Journal of Media and Religion Studies* 8/1 (30 Haziran 2025), 1-31. https://doi.org/10.47951/mediad.1604380

Bellah, Robert N. "Civil Religion in America". *Daedalus* 96/1 (1967), 1-21.

Bourdieu, Pierre. *Language and Symbolic Power*. Harvard University Press, 1991.

Bruggeman, Lucien - Luna, Nathan. "Trump Defense Secretary Pick Pete Hegseth Was Flagged as Potential Military 'insider Threat' Because of 'Deus Vult' Tattoo". *ABC News* (19 Kasım 2024). https://abcnews.com/US/pete-hegseth-flagged-potential-insider-threat-tattoo/story?id=115979853

Canatan, Kadir. "İslamofobi ve anti-İslamizm: Kavramsal ve tarihsel yaklaşım". *Batı Dünyasında İslamofobi ve Anti-İslamizm*. ed. Kadir Canatan - Özcan Hıdır. Eskiyeni Yayınları, 2007.

Cesari, Jocelyne. *Why the West Fears Islam : An Exploration of Muslims in Liberal Democracies*. New York, NY : Palgrave Macmillan, 2013. http://archive.org/details/whywestfearsisla0000cesa

CiberCuba Editorial Team. "Marco Rubio Appears on Television with the Ashes Cross on His Forehead". *CiberCuba*. 06 Mart 2025. Erişim 29 Nisan 2026. https://en.cibercuba.com/noticias/2025-03-06-u1-e129488-s27061-nid298342-polemica-tras-aparicion-marco-rubio-television-cruz

Çeçen, Ahmet Faruk. "İslamofobi Bağlamında Kodlanmış ve Açık Ayrımcı Dile Bakmak: İslamofobik Nefret Söylemi Açısından Bir Kategorizasyon Çabası". *TRT Akademi* 7/15 (31 Mayıs 2022), 408-433. https://doi.org/10.37679/trta.1118560

Dunbar, Marina. "Pete Hegseth's Arabic Tattoo Stirs Controversy: 'Clear Symbol of Islamophobia'". *The Guardian* (27 Mart 2025), blm. US news. https://www.theguardian.com/us-news/2025/mar/27/pete-hegseth-tattoo-arabic-language

Erdem, Rabia Seyda. "İslamofobi Zihniyetinin Anatomisi". *SocioReligio Journal of Sociology of Religion* 1/1 (30 Haziran 2025), 24-37. https://doi.org/10.5281/zenodo.15761308

Erişkin, Merve. "Avrupa'da İslamofobi: Almanya Örneği". *Uluslararası İlişkiler Çalışmaları Dergisi* 3/1 (27 Haziran 2023), 1-13. https://doi.org/10.5152/JIRS.2023.1152820

Esposito, John L. *The Future of Islam*. Oxford, New York: Oxford University Press, 2013.

Gelici, Musa. "'Algılanan İslamofobi' Ölçeğinin Norveç'te Yaşayan Cami ve Dini Dernek Üyeleri Üzerinde Uygulanması". *Oksident* 7/1 (30 Haziran 2025), 1-21. https://doi.org/10.51490/oksident.1581035

Gorski, Philip. *American Covenant: A History of Civil Religion from the Puritans to the Present*. Princeton: Princeton University Press, 2019.

Gökdemir, Ayça - Davulcu, Ebru. "İslamofobi ve Medya: Alman Medyasında Doğu/Müslüman-Batı/Hristiyan Kaynaklı Şiddet Eylemlerinin Temsili". *Journal of Media and Religion Studies* 6/1 (22 Haziran 2023), 73-102. https://doi.org/10.47951/mediad.1266853

GPAHE. "Pete Hegseth: An Anti-Muslim, Christian Nationalist 'Crusader' in the Pentagon?" *Global Project Against Hate and Extremism* (blog), 22 Kasım 2024. https://globalextremism.org/post/pete-hegseth/

Green, Todd H. *The Fear of Islam, Second Edition: An Introduction to Islamophobia in the West*. Minneapolis, Minnesota: Fortress Press, 2019.

Hafez, Farid. "İslamofobi Konusunda Bazı Uluslararası Kuruluşlar Hâlâ Sorunun Boyutunu Kavrayamadı". *TRT Akademi* 7/15 (31 Mayıs 2022), 754-759. https://doi.org/10.37679/trta.1124079

Hafez, Farid - Bayraklı, Enes. *European Islamophobia Report 2018 | #EIR2018* (27 Eylül 2019). https://www.setav.org/en/european-islamophobia-report-2018-eir2018

Hall, Stuart, The Open University (ed.). *Representation: Cultural Representations and Signifying Practices*. Los Angeles: SAGE, 1997.

Hegseth, Pete. *American Crusade: Our Fight to Stay Free*. New York: Center Street, 2020.

Hjelmslev, Louis. *Prolegomena to a Theory of Language*. University of Wisconsin Press, 1961.

Huntington, Samuel P. *Medeniyetler Çatışması ve Dünya Düzeninin Yeniden Kurulması*. çev. Elif Berktaş. Panama Yayıncılık, 2025.

Izzo, Jack. "What to Know about Meaning of Hegseth's Tattoos". *Snopes*. 05 Ekim 2025. Erişim 29 Nisan 2026. https://www.snopes.com//news/2025/10/05/hegseth-nazi-tattoos/

Karabulut, Bilal. "İslamofobi, zenofobi ve ırkçılığın insan hakları bağlamında karşılaştırmalı bir analizi". *Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi* 44 (15 Aralık 2022), 118-139.

Kılıç, Ünal - Acar, Nihal. "Müslüman Toplumlarda İslamofobi'nin Algılanışı ve Medyanın Etkisi Üzerine Bir Saha Araştırması". *Türkiye İlahiyat Araştırmaları Dergisi* 6/2 (31 Aralık 2022), 794-826. https://doi.org/10.32711/tiad.1148467

Kumar, Deepa. *Islamophobia and the Politics of Empire*. Chicago: Haymarket Books, 2012. http://archive.org/details/islamophobiapoli0000kuma

Kunst, Jonas R. vd. "Perceived islamophobia: Scale development and validation". *International Journal of Intercultural Relations* 37/2 (01 Mart 2013), 225-237. https://doi.org/10.1016/j.ijintrel.2012.11.001

Lean, Nathan - Esposito, John L. *The Islamophobia Industry: How the Right Manufactures Fear of Muslims*. London: Pluto Press, 2012.

Mamdani, Mahmood. *Good Muslim, Bad Muslim: America, the Cold War, and the Roots of Terror*. Erscheinungsort nicht ermittelbar: Harmony, 2004.

Meyrowitz, Joshua. *No Sense of Place: The Impact of Electronic Media on Social Behavior*. New York: Oxford University Press, 1987.

Öcal, Mustafa. "Almanya'da çevrimiçi yayınlanmış karikatürlerde İslamofobi'nin sunumu". *Kayseri Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi* 7/2 (31 Aralık 2025), 313-341. https://doi.org/10.51177/kayusosder.1689680

Özarslan, Selim. "Avrupa'da İslamofobi'nin Tarihi Kökleri ve Güncel Nedenleri". *Akif* 53/1 (30 Haziran 2023), 62-74. https://doi.org/10.51121/akif.2023.32

Öztürk, Orhan. *Ruh Sağlığı ve Bozuklukları*. Ankara: Kişisel Yayınlar, 1992.

Poole, Elizabeth. *Reporting Islam : Media Representations of British Muslims*. London ; New York : I.B. Tauris ; New York : In the United States of America and Canada distributed by Palgrave Macmillan, 2002. http://archive.org/details/reportingislamme0000pool

Richardson, John E. *(Mis)Representing Islam: The Racism and Rhetoric of British Broadsheet Newspapers*. John Benjamins Publishing, 2004.

Runnymede Trust. *Islamophobia: A challenge for us all*. Commission on British Muslims and Islamophobia, 1997. https://www.runnymedetrust.org/publications/islamophobia-a-challenge-for-us-all

Said, Edward W. *Şarkiyatçılık*. çev. Berna Ülner. Metis Yayınları, 2003.

Scanlon, Gina Christian & Kate. "Hegseth Controversy Compounds Vatican Institution's Concerns over Religious Symbols' Misuse - OSV News", 22 Kasım 2024. https://www.osvnews.com/hegseth-controversy-compounds-vatican-institutions-concerns-over-religious-symbols-misuse/

Sinha, Bias. "Why Did Marco Rubio Draw a Cross on His Forehead during an Interview? U.S. Secretary of State's Viral Move Explained". 07 Mart 2025. Erişim 29 Nisan 2026. https://www.sportskeeda.com/pop-culture/news-why-marco-rubio-draw-cross-forehead-interview-u-s-secretary-state-s-viral-move-explained

Swann, Sara. "Did Pete Hegseth's Tattoos Bar Him from Biden Inauguration?" *Politifact* (19 Kasım 2024). https://www.politifact.com/article/2024/nov/19/ask-politifact-did-pete-hegseths-tattoos-bar-him-f/

Swann, Sara. "Did Pete Hegseth's Tattoos Bar Him from National Guard Service in 2021?" *Poynter* (blog), 25 Kasım 2024. https://www.poynter.org/reporting-editing/2024/pete-hegseths-tattoos-deus-vult-jerusalem-cross-extremist/

Tonga, Halide. "Nefret Söylemi ve İslamofobi: Fransa Basını Örneği". *Stratejik ve Sosyal Araştırmalar Dergisi* 7/2 (31 Temmuz 2023), 261-276. https://doi.org/10.30692/sisad.1227654

Uzun, Bünyamin. "İslamofobi Söylemlerinin Yayılmasında Medyanın Rolü: Bibliyometrik Bir Analiz". *Abant Sosyal Bilimler Dergisi* 24/2 (31 Temmuz 2024), 718-733. https://doi.org/10.11616/asbi.1454678

Van Dijk, Teun. *Ideology: A Multidisciplinary Approach*. 1 Oliver's Yard, 55 City Road, London EC1Y 1SP United Kingdom: SAGE Publications Ltd, 2000. https://doi.org/10.4135/9781446217856

Whitehead, Andrew L. - Perry, Samuel L. *Taking America Back for God: Christian Nationalism in the United States*. New York, NY: Oxford University Press, 2020.

Wilson, Lydia. "Pete Hegseth's Tattoos and the Crusading Obsession of the Far Right". *New Lines Magazine* (blog), 29 Kasım 2024. https://newlinesmag.com/essays/pete-hegseths-tattoos-and-the-crusading-obsession-of-the-far-right/

Wingfield, Mark. "Evangelical Leaders Return to Oval Office to Pray over Trump". *Baptist News Global* (blog), 06 Mart 2026. https://baptistnews.com/article/evangelical-leaders-return-to-oval-office-to-pray-over-trump/

Wolf, Zachary B. "Analysis: Pete Hegseth wanted an 'American Crusade.' Now he's leading a war in the Middle East | CNN Politics". *CNN*. 13 Mart 2026. Erişim 25 Nisan 2026. https://www.cnn.com/2026/03/13/politics/hegseth-iran-israel-war-american-crusade-analysis

Yaqin, Amina - Morey, Peter. *Framing Muslims: Stereotyping and Representation after 9/11*, 2011. https://doi.org/10.4159/harvard.9780674061149

Yılmaz, Asiye Latife. "Christian Pastors Pray for Trump in Oval Office amid US-Israel Offensive on Iran". *Anadolu Ajansı*. AA. 06 Mart 2026. Erişim 25 Nisan 2026. https://www.aa.com.tr/en/americas/christian-pastors-pray-for-trump-in-oval-office-amid-us-israel-offensive-on-iran/3852363

Yin, Robert K. *Case Study Research and Applications: Design and Methods*. SAGE Publications, 2017.

Yousef, Odette. "In Pentagon Briefings, Hegseth Leans into Religious Rhetoric". *NPR* (31 Mart 2026), blm. National Security. https://www.npr.org/2026/03/31/nx-s1-5739333/in-pentagon-briefings-hegseth-leans-into-religious-rhetoric

X. "(3) X'te Middle East Eye: 'US Secretary of State Marco Rubio, wearing a cross on his forehead for Ash Wednesday, reaffirmed President Donald Trump's "last warning" against Hamas in which he said there would be "hell to pay" for the people of Gaza if the remaining Israeli captives are not released. https://t.co/B9GT7oTekS' / X". 06 Mart 2025. Erişim 29 Nisan 2026. https://x.com/MiddleEastEye/status/1897643528710246846